

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

(пост. п. 9 від «30» 06 2022 р.)

Ректор

А. А. Мазаракі

**ПСИХІАТРІЯ ТА ПАТОПСИХОЛОГІЯ /
PSYCHIATRY AND PATOPSYCHOLOGY**

**ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY**

Київ 2022

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ заборонено

Автор: Сипливий А.М., канд. мед. наук, доцент, доцент кафедри психології ДТЕУ

Програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри психології 06.11.2021 р., протокол № 6

Рецензенти: Гординя Н.Д., канд. психол. наук, доцент, доцент кафедри психології ДТЕУ
Зазимко О.В., канд. психол. наук, доцент

ПСИХІАТРІЯ ТА ПАТОПСИХОЛОГІЯ / PSYCHIATRY AND PATHOPSYCHOLOGY

ПРОГРАМА/ COURSE SUMMARY

ВСТУП

Програма дисципліни «Психіатрія та патопсихологія» призначена для студентів освітнього ступеня «бакалавр», галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія», освітньої програми «Практична психологія».

Програму підготовлено відповідно до Стандарту вищої освіти України із зазначеної спеціальності та відповідної освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів ДТЕУ.

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни як вибіркової компоненти освітньої програми.
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни « Психіатрія та патопсихологія» полягає в оволодінні сучасними перспективними напрямками розробок і досліджень в галузі психіатрії та патопсихології, засвоєнні основних категорій і понять психічних та патопсихологічних розладів особистості й методів психодіагностики.

Предмет дисципліни – напрями і основні категорії в галузі психіатрії та патопсихології та методи психодіагностики патологічних станів.

Завдання дисципліни:

- ознайомити з закономірностями розладу психіки та змін особистісних паталогій;
- володіти комплексом психодіагностичних методів з метою психодіагностики і оцінки розладів особистісних якостей, психічних станів і процесів;

1. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

знання:

- основних понять медичної психології, неврології та психіатрії;
- сутнісних чинників, характеру динаміки та терапевтичну корекцію (включаючи психотерапію та психофармакотерапію);
- положень і прикладних аспектів патопсихології.

вміння:

- використовувати патопсихологічні методи для ранньої діагностики прихованих психосоматичних розладів.
- впроваджувати психогігієнічні, психопрофілактичні заходи відповідно до існуючих практичних запитів

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Психіатрія та патопсихологія», як вибіркова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідними освітньо-професійними програмами:

«Практична психологія» (ОС бакалавр), 2020р.

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК 1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	1-12
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	1-16
ЗК 3	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	1-16
ЗК 5	Здатність бути критичним і самокритичним.	1-16
ЗК 7	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	1-16
ЗК 8	Навички міжособистісної взаємодії.	1-16
ЗК 9	Здатність працювати в команді.	1-16
ЗК 10	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;	1-16
<i>Фахові компетентності за освітньою програмою</i>		
СК 1.	Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології	1-16
СК 2	Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ	1-16
СК 4	Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел	1- 16
СК 5	Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій	3-5, 8
СК 11	Здатність дотримуватися норм професійної етики	4-8, 16
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПР1	Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати	9- 12

	психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	
ПР 2	Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.	5-12
ПР 4	Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел	12 -16
ПР 6	Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження	10-14
ПР 7	Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки	2-7
ПР 11	Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій	7-13
ПР 13	Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	4-8
ПР 14	Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.	5, 8
ПР 16	Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога	1-16

4. Зміст дисципліни

Тема 1. Вступ до вивчення дисципліни: «Психіатрія та патопсихологія»

Актуальні проблеми, завдання, зміст і перспективи розвитку патопсихології, психіатрії. Історичний аспект розвитку психіатричної допомоги та формування поглядів на лікування психічних розладів. Історія розвитку експериментально-психологічних методів дослідження розладів психіки. Значення патопсихологічних досліджень в теоретичних питаннях психіатрії і психології. Предмет, задачі, організація психіатричної та неврологічної допомоги в Україні. Коротка історія розвитку та основні етапи розвитку патопсихології та психіатрії. Класифікація і типи перебігу психічних захворювань, етіологія, патогенез захворювань центральної нервової системи, розладів психічної сфери.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 3, 5.

Додатковий: 2, 4, 5.

Інтернет-ресурси: 1-4.

Тема 2. Мозок і психіка. Поняття психічно ї норми і патології

Психологічні феномени і психопатологічні симптоми. Особливості психічної діяльності здорової і хворої людини. Нозос-патос. Реакція – стан-розвиток. Психотичне-непсихотичне. Екзогенне-ендогенне-психогенне. Одуjuanня-хроніфікація-дефект. Адаптація-дезаптація. Компенсація-декомпенсація. Негативне-позитивне. Психічне здоров'я, критерії визначення. Психосоматичні і соматопсихічні взаємовпливи і хвороба. Методи дослідження в медичній психології.

Список рекомендованих джерел

Основний:1, 4.

Додатковий:2, 4.

Інтернет-ресурси: 2-4.

Тема 3. Клінічні, лабораторні, інструментальні методи дослідження

Загальні симптоми та синдроми ушкодження нервової системи, їх виявлення та клінічна характеристика відповідно локалізації ушкоджень. Чутливість, рефлексії, патологічні рефлексії відповідно до ушкоджень нервової системи. Функція черепних нервів та симптоми і синдроми при їх ушкодженнях. Особливості обстеження людей з психічними відхиленнями та етапність діагностики психічних захворювань. Галузеві профілі психіатрії на сучасному рівні.

Список рекомендованих джерел

Основний:1, 4, 5.

Додатковий:2, 4.

Інтернет-ресурси: 3-4.

Тема 4. Загальна характеристика психічних розладів

Синдроми ушкодження кори великого мозку та оболонки. Синдроми ураження підкіркових відділів головного мозку та мозочка. Синдромокомплекс при захворюваннях головного мозку в залежності від етіологічних факторів. Етіологія та патогенез психічних захворювань. Перебіг психічних розладів. Синдроми ушкодження кори великого мозку та оболонки. Синдроми ураження підкіркових відділів головного мозку та мозочка.

Список рекомендованих джерел

Основний:1, 4.

Додатковий:2, 4.

Інтернет-ресурси: 3.

Тема 5. Загальна характеристика розладів сприймання в патопсихології

Індивідуальні особливості відчуттів, сприйняття та уявлень в оцінці хворобливого стану пацієнта. Зміни відчуттів при захворюваннях: гіпестезія, гіперестезія, анестезія, парестезія, їх значення в діагностиці. Ставлення пацієнта до розладів відчуттів. Медико-психологічні аспекти болю.

Специфічні зміни сприйняття: ейдетизм, ілюзії, галюцинації, дереалізація, деперсоналізація, порушення схеми тіла, агнозії, соматоagnoзії, сенестопатії, синдром Фреголі, синдром Капгра. Діагностика розладів відчуттів та сприйняття. Значення психологічних феноменів для оцінки психічного стану пацієнта. Медико-психологічні аспекти допомоги пацієнтам із розладами відчуттів та сприйняття.

Ілюзії. Галюцинації. Види галюцинацій. Патогенез галюцинацій. Психосенсорні розлади. Порушення впізнавання предметів. Псевдоagnoзії при деменції. Порушення мотиваційного компоненту сприймання.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1, 5.

Додатковий: 2, 5.

Інтернет-ресурси: 1-4.

Тема 6. Психологічні і психопатологічні аспекти розладів пам'яті

Роль пам'яті в житті та діяльності людини. Індивідуальні особливості пам'яті. Психологічні і психопатологічні аспекти розладів пам'яті: гіпомнезія, гіпермнезія, амнезії, парамнезії. Загальна характеристика амнезій. Розлади пам'яті при соматичних і психічних захворюваннях. Прогресуюча амнезія. Порушення динаміки мнестичної діяльності. Порушення опосередкованої пам'яті. Особливості мотиваційного компоненту в розладах пам'яті. Медико-психологічні напрямки роботи з хворими із порушенням пам'яті.

Загальна характеристика розладів уваги в патопсихології. Слабкість активної уваги. Підвищена зосередженість уваги. Відвертання уваги. Особливості дослідження розладів уваги. Методика "Заплутані лінії". Таблиці Шульте. Стан уваги при соматичних і психічних захворюваннях. Розлади уваги: нестійкість, недостатня концентрація, порушення розподілу, сповільнене переключення, неуважність. Дефіцит уваги у дітей. Значення феноменів розладу уваги для оцінки психічного стану пацієнта.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1, 3.

Додатковий: 3, 4.

Інтернет-ресурси: 1-4.

Тема 7. Розлади мислення при соматичних і психічних захворюваннях

Параметри мислення: злагодженість, продуктивність, цілеспрямованість, темп. Розлади мислення при соматичних і психічних захворюваннях: за темпом – прискорення, „стрибки думок”, ментизм, сповільнення, „шперунг”; за злагодженістю – мовні безладності, інкогеренція мислення; за продуктивністю - нав’язливі ідеї, домінуючі (надцінні) ідеї, маячноподібні, маячні ідеї. Методи виявлення розладів мислення. Медико-психологічна допомога хворим із розладами мислення. Формальні та продуктивні розлади мислення. Порушення темпу логічної стрункості та цілеспрямованості мислення. Порушення операційної сторони мислення: зниження рівня узагальнень; спотворення процесів узагальнення. Різноплановість мислення. Порушення критичності та саморегуляції. Резонерство. Порушення темпу мисленнєвої діяльності. Інертність мислення. Порушення процесу саморегуляції пізнавальної діяльності.

Розлади інтелекту: недоумство набуте – деменції (лакунарна, тотальна, концентрична, транзиторна), його значення для діагностики; недоумство природжене – розумова відсталість (легка, помірна, тяжка, глибока). Значення розладів інтелекту для оцінки психічного стану пацієнта та його взаємостосунків у сім’ї, колективі, з медичним персоналом. Медико-психологічна допомога пацієнтам з дефектами в інтелектуальній сфері.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 3, 4, 5.

Додатковий: 3, 4.

Інтернет-ресурси: 2-4.

Тема 8. Особливості розладів емоційно – вольової сфери

Значення емоцій і почуттів у житті людини. Розлади емоцій і почуттів при соматичних і психічних захворюваннях. Психологічні та психопатологічні емоційні симптоми: ейфорія, манія, депресія, дисфорія, апатія, слабодухість, страхи (фобії), тривога, туга (нудьга), неспокій, амбівалентність почуттів, алекситимія, ангедонія тощо. Діагностика афективних розладів.

Особливості вольової діяльності: цілеспрямованість, рішучість, наполегливість. Мотивація і активність людини. Розлади вольової діяльності: порушення структури ієрархії мотивів, формування патологічних потреб і мотивів: гіпобулія, гіпербулія, парабулія, абулія. Розлади потягів: анорексія, булімія, дромоманія, піроманія, клептоманія, арифмоманія, дипсоманія, суїцидальна поведінка. Діагностика розладів ефекторної сфери. Медико-психологічна робота з пацієнтами, у яких виявлені розлади афективно-вольової сфери.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 3.

Додатковий: 3, 4.

Інтернет-ресурси: 2-4.

Тема 9. Психологічні особливості розладів свідомості

Критерії ясної свідомості: усвідомлення себе (власного „Я”) – ідентифікація, усвідомлення простору і часу (збереження орієнтації), безперервність свідомості, критичне ставлення до себе і до оточуючих. Порушення свідомості. Критерії порушення свідомості: порушення орієнтації в часі, місці, власній особистості; викривлення сприйняття навколишнього світу; порушення мислення - його фрагментарність, непослідовність.

Оцінка самосвідомості (К.Ясперс): почуття діяльності – усвідомлення себе в якості активної істоти, усвідомлення власної єдності в кожний момент часу, усвідомлення власної ідентичності, усвідомлення власного „Я”, яке відрізняється від всього, що не є „Я”. Розлади самосвідомості: виключення свідомості – обнубіляція, сомнолентність, оглушення, сопор, кома; потьмарення (сплутаність) свідомості – делірій, онейроїд, аменція; звуження поля свідомості – присмерковий стан свідомості, амбулаторний автоматизм, патологічний афект. Медико-психологічна допомога пацієнтам із розладами свідомості.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 3, 4.

Додатковий: 2, 4.

Інтернет-ресурси: 2-4.

Тема 10. Акцентуації характеру особистості і розлади поведінки у дорослих (психопатії)

Класифікація акцентуацій та психопатій. Психологічні риси акцентуованих та психопатичних особистостей. Клінічні і психологічні діагностичні критерії. Медико-психологічні аспекти роботи з акцентуованими та психопатичними особистостями, психологічне консультування, психокорекція, психотерапія (раціональна психотерапія, індивідуальна та групова психотерапія, сімейна психотерапія, медико-педагогічна корекція). Загальна характеристика розладів особистості. Зміни мотиваційної сфери особистості. Формування патологічних потреб. Порушення ієрархії мотивів. Зміни змісту потреб та їх структури. Зміщення смисл оутворюючої функції мотивів. Порушення

саморегуляції та опосередкування. Порушення критичності поведінки, нецілеспрямовані дії, розгальмованість поведінки, нецілеспрямованість суджень, відсутність рефлексії. Порушення спонтанності поведінки.

Гармонійні і дисгармонійні особистості. Особистість і система психологічного благополуччя та психологічного неблагополуччя (хвороба, стрес, дістрес). Психологічна і психотерапевтична тактика проєсійного практичного психолога з метою попередження і усунення нервово-психічних розладів.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 4, 5.

Додатковий: 4.

Інтернет-ресурси: 2-3.

Тема 11. Психосоматичні та сексуальні розлади

Фізіологічні основи виникнення психосоматичних розладів. Теорії неврозів. Причини виникнення неврозів. Види та клінічні прояви неврозів. Гострі реактивні стани та затяжні реактивні стани. Етіологія та патогенез психопатій. Клінічні прояви психопатій. Види психопатій: збудлива, параноїдна, шизоїдна, психастенічна, істероїдна, астенична, афективна, нестійка. Психологічні особливості осіб, що страждають сексуальними розладами. Медико-психологічні аспекти допомоги особам із сексуальними розладами.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 4.

Додатковий: 2, 4.

Інтернет-ресурси: 3-4.

Тема 12. Методи дослідження порушень психічних процесів у дітей

Основи ведення бесіди з дітьми. Застосування методу спостереження в процесі патопсихологічного обстеження. Протокол спостережень. Дослідження уваги сенсомоторної сфери, наочно-дійового мислення у дошкільників. Дослідження особливостей емоційно-вольової сфери. Дослідження психічних процесів у дітей шкільного віку. Дослідження зорового гнозису. Дослідження рухів і дій. Дослідження експресивної мови та фонематичного слуху.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 4.

Додатковий: 4.

Інтернет-ресурси: 2-4.

Тема 13. Основні психопатологічні характеристики афективних розладів

Шизофренія. Афективні розлади, біполярні (МДП та ін.). Реакція екзогенного типу. Психоорганічний синдром. Епілептична патологія (хвороба, синдром). Церебротравматичні психічні розлади. Психічні розлади при інфекційних захворюваннях.

Поняття нозології, етіологія, шизофренії, патогенез, розповсюдженість серед населення, основні психопатологічні характеристики. Класифікація шизофренії, клінічні форми, типовість перебігу, лікувального підходу, поняття ремісії. Афективні розлади - загальне поняття, структура.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 3, 4.

Додатковий: 2, 4, 5.

Інтернет-ресурси: 3.

Тема 14. Пресенільні та сенільні психічні розлади

Психічні розлади інволюційного періоду - розповсюдженість, особливості психофізіологічних характеристик; медико-соціальні аспекти. Судинні захворювання головного мозку (церебральний атеросклероз, гіпертонічна та гіпотонічна хвороби, нейроциркуляторна дистонія, наслідки інсульту); загальні характеристики, психопатологічні особливості, динаміка, психоорганічні наслідки. Психози похилого віку (пресенільні, сенільні) - загальна характеристика, психопатологічні особливості, динаміка. Аспекти суїцидогенезу інволюційного періоду - взаємозв'язок біологічного та соціального; характерні особливості, невідкладна допомога, профілактика. Проблеми ефтаназії - поняття, суттєвість; різні ідеологічні концепції в сучасному світі.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 4.

Додатковий: 3.

Інтернет-ресурси: 2.

Тема 15. Психопатологічні особливості алкогольних психозів, наркоманії, токсикоманії. Проблеми СНІДу.

Класифікація алкогольних психічних розладів: гостра алкогольна інтоксикація (побутове сп'яніння, патологічне); хронічна алкогольна інтоксикація (побутове пияцтво, алкоголізм, дипсоманія, алкогольні психози(гострі, хронічні) - патогенез, психопатологічні особливості, динаміка, наслідки; медична допомога, профілактика. Алкогольні психози - основні клінічні характеристики. Наркоманії; поняття суттєвості

наркотичних речовин; наркозалежність; види та форми наркоманій.

Психопатологічні особливості перебігу хвороби, наслідки. Медико-психологічна допомога, профілактика наркоманій. Загальні медико-соціальні та психологічні аспекти. Токсикоманії - поняття, суттєвість. Види дитячої токсикоманії; клінічні особливості, динаміка, наслідки; медична допомога, профілактика. СНІД - поняття аспектів захворювання. Психофізіологічні характеристики, психопатологічні особливості, динаміка, медична допомога, психологічна профілактика.

Список рекомендованих джерел

Основний: 3, 4

Додатковий: 2, 4, 5.

Інтернет-ресурси: 2-3.

Тема 16. Психічні розлади в результаті перенесених катастроф (техногенних, екологічних, радіаційних, соціальних та ін.)

Особливості сприйняття психічної травми; відповідність особливостям психічної сфери індивіду та актуальності психогенного фактору. Загальна класифікація психогенних захворювань: невротичні реакції, неврози, невротичний розвиток, неврози органів і систем органів; реактивні психози (гострі, затяжні). Загальна динаміка захворювань, медична допомога, психопрофілактика. Психічні розлади в результаті перенесених глобальних катастроф (техногенних екологічних, радіаційних, соціальних та ін.). Психопатологічні особливості, динаміка, наслідки. Медико-психологічна допомога, профілактика.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 3.

Додатковий: 4, 5.

Інтернет-ресурси: 4.

5. Список рекомендованих джерел

Основний:

1. Зінченко С.М., Медична психологія. Розділ- Девіантна поведінка:/ Навч. посібник. – К. - 2012 - 108с.

2. *Корольчук М.С., Крайнюк В.М., Косенко А.Ф., Кочергіна Т.І. Психологічне забезпечення психічного і фізичного здоров'я. /Навч. посібник/ За заг. ред. Корольчука М.С. – К.: ІНК ОС, 2015. – 272 с.*

3. *Корольчук М.С. Теорія і практика професійного психологічного відбору : Навч. посіб. для слухачів та студ. ВНЗ М.С. Корольчук, В.М. Крайнюк. - К.: Ніка-Центр, 2014. - 532с.*

4.Табачніков С. І. та ін. Напрями розвитку реабілітаційної геронтопсихіатричної допомоги в Україні / Табачніков С. І., Чайковська В. В., Черкасов В. Г., Маркова М. В., Пінчук І. Я. // Навчальний посібник/. К. МАП–2012. – 210с.

5.Frank Costin, Juris G. Draguns Abnormal psychology. Copyright 1989, by John Wiley & Sons, Inc. New York. Printed in the United States of America

Додатковий:

1. Посттравматичний стресовий розлад: навч.посібник / Венгер О. П., Ястремська С. О., Рега Н. І. та ін. – Тернопіль : ТДМУ, 2016. – 264 с.

2. Романчук О. І. Психотравма та спричинені нею розлади: прояви, наслідки й сучасні підходи до терапії/ навч. посібник /Львів: Друкарські куншти, 2015. – 184 с.

3. Корольчук М.С. Практикум з психофізіології військової діяльності: Навчально-методичний посібник. - К.: КВП. 2019 - 140с.

4. Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга, Ніка-Центр, 20012. – 400 с.

5. Синопис діагностичних критеріїв DSM-V та протоколів NICE для діагностики та лікування основних психічних розладів у дітей та підлітків / пер. з англ.; упор. та наук. ред. Леся Підлісецька. – Львів : Вид-во Українського Католицького Університету, 2014. – 112 с. (Серія «Психологія. Психіатрія. Психотерапія»).

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Студентська електронна бібліотека "Читалка" URL : <http://chitalka.info/psy.html>

2. Кризовий стан. Норма та відхилення. URL :. http://upsihologa.com.ua/tytarenko_crisis2.html3

3. Енциклопедія практичної психології URL: http://psychologis.com.ua/lichnostnye_krizisy_i_razvitie_lichnosti.htm-

4. Сайт англійського центру підтримки викладання психології для викладачів психології, що володіють англійською мовою/ <http://www.psychology.ltsn.ac.uk/>

* курсивом виділені назви видань, які знаходяться в бібліотеці ДТЕУ